

TELEGRAMAFUL ROMANU.

Nº 34. ANULU XVI.

Sabiu, in 28 Aprile, (10 Maiu) 1868.

derabila, de că nu va voi se fiă amenintată în totu tem-
pulu de din afară de alte puteri maritime. În cungurata
de trei părți cu mare în o extindere însemnată, na-
tură și necesitatea o îndreptă spre o dezvoltare a
puterii sale maritime, de că nu va voi se fiă redusă
la aceea ce e redusă Spania, adeca la nepotinția
de a avea și ea votu la deslegarea afacerilor eur-
opene și ale lumiei. Pentru a-si susține acesta in-
fluenția de putere mare, va trebui a-si dezvoltă și
puterea pe uscatu. În ambe punctele aceste, pre cău
e Italia de jura, a făcutu și pâna acum de-si are
fota sea și armat'a sea; pentru juneti'loru, de că și
pline de patriotism și de zelu resboiosu, încă pre
crude în puterile loru tactice și asiă, basate pe sine
în sesi, nenorocose în întreprinderile loru. Anul
1866 le-au dovedit ambe, adeca virtutea și ze-
lulu militar, de că totu odata încă și tineret'a tac-
ticei, carea și pre uscatu și pre mare a trebuitu să se
plece celei a armatei austriace. Comerciul italianu e
mai vechiu decât Italia că putere europeană. Elu, în
tempulu republicelor venetiane și genuese lu vedem
cercetându, cu deosebire în restarile tôte malurile mă-
riloru și riurilor mai însemnate. Înfluența italiana prin
comerciu o găsimu tardiv după disparerea republicelor
nestersa pre malulu resaratenu alu Adriaticei
și pre insulele și litoralele grecesci pâna în Con-
stantinopole și încă și mai departe. Italia are și va
avea simpathie poporeloru pentru literatură și artele
dezvoltate în sinulu ei în diterite perioade sub dife-
rite impreguri.

Venim în fine la Austri'a. Acestu statu vechiu în centrul Europei putem dice că e statu alu uscatului. Marin'a sea lù incoronata la 1866 cu lauri victoriosi, cu lòte aceste dupa situația sea geografica de astăzi, apele de care dispune Austri'a, nu permitu radicarea unei flote ca a celei engleză sau franceze. Austri'a în pusetiunea sea de fată e avisata la puterea sea pre uscatu. Poporele ei pline de putere vitală au dovedit in lòte ocașunile bravura admirata și de inimici pre lòte cämpurile de bataie. Spiritul care s'a pututu insuflă pâna acum a fostu ambițiunea militară și aspirația către libertati. Odată ajunsse aceste popore la libertate și la egalitate voru și și mai puternice; iéra déca li se voru ologi puterile prin descuragiu, vedinduse pericolitate in amintitele aspirații, tòla vigoreea loru nu va fi folositore, ea se va scutur'a ca flóea de gero săra de a produce fructele asteptate. Pusetiunea Austriei între civilizația apusului și între remânerea înapoia resaritului e favorabilă. Castigurile simpatelor se potu face fără lesne prin o sincera nisuntia de a lati cultura în orientu, peintru poporele orientului europeanu, asara de turci, nu suntu barbare în intielesulu celor ale Asiei, ci ele suntu numai nisce popore nenorociite care au cadiutu sub unu jugu de feru ce le au impiedecat dela cultur'a. Cultur'a o dorescu tòte. Ajutori lu spre ajungerea acestei, inse din desvoltarea puterilor proprii a poporeloru, le voru incliná cătra acel'a, carii se voru purta in intielesulu diselor din urma fatia cu ele. Austri'a dara are mai multe title cari la o întrebuițare intelepta a loru i sustine și pre viitoru aceeasi ponderantia ce a avutu in trecutu și o despăgubesc de ceea ce îl lipsește in privint'a maritima spre a fi o putere de rangul primu.

Cu acesta am gata puterile cele mari europene care au avut cel mai vot in sortea Europei si acum a lumii. Lângă acestea de vre o doi trei ani mai cu seamă nisuesc a se adauge un factor nou si acesta este Statele Unite din America de nord.

(Varmá) **Dars Tarsí 20 Aprile**

29 alu „Tel. Rom.“ au aflatu resunetu viu in intimele noastre, si credeau ca intr'ale tuturor românilor. Căci in adeveru care român, care transilvanénu in genere nu s'aru băcău din inimă, candu aru vedé in fine și in tiér'a nostra o universitate completa — afara de facultătile teologice, — unde tinerimea nostra sa-si poată castiga o cuałificatione mai inalta pentru lóte specialitătis viciie publice! Dar de alta parte ierăsi care român, care transilvanénu sinceru și loialu nu s'aru umplé de ingrigire, vediendu procederea cea unilaterală, ce se pare ca se urmăza in acésta causa prea momentosă. De siguru celu putinu $\frac{2}{3}$, si locuitoriloru tierei noastre nu voru puté aprobahă nici procederea regimului, ca in caus'a redicării unei universități transilvane cere informatiuni numoi dela corpulu profesoralu alu r. academii juridice din Clusiu, nici proiectulu acestui on. corpu insusi, care proiectu, de-si nu o arata tocmai pronunciatu, totusi se pare a linde intr'acolo, că universitatea insinuându se aiba numai un'a limba esplativa. Căci deca nu aru și acésta intentionea proiectului, ce insemnatare aru puté ave instituirea „inventiatorilor de limba“, nici baremu a „profesorilor de limba și literatur'a cutare seu cutare“, ci numai simplu a „inventiatorilor de limba?“ Ce insemnatare aru puté ave dotările, ce se proiectează pentru profesorii de universitate pâna la căte 3000 fl., iéra ale „inventiatorilor de limba“ cu căte 300 fl.? Decei acești inventatori de limba aru veni a se institui pentru limb'a francesa, engleza și alte limbi moderne europene, apoi, de-si dotările proiectate suntu atâtu de bogatele, totusi nu amu află in asiediarea unoru asemenea instructori nimicu strainu, căci acele limbi, — de și culte și universale — totusi nu suntu de neapărata trebuința pentru noi: iera

nu sunta de neșărată, trebuința pentru noi; lăsă deca prin acele catedre aru fi a se intielege d. e. și cea pentru limb'a română, fără care în Transilvania nu poti fi o dită: apoi ne simtăm indatorati, și ne declară inca de pre acum cu totulu în contră acestei intențiuni, ba avem datorintă de ceteatieni credinciosi, a spune regimului și pre calea publicităției, că aceasta măsura aru produce în lăsă românească transilvăna cea mai profunda nemultamire, ba indignație. Si cu totu dreptulu. Căci ea aru dovedit până la evidenția, că indreptătirea egala, proclamată de atâte ori, prin atâte legi, este, și astăzi numai o frasă, menită a acoperi cu mantau'a sea scopuri, planuri și intenții ascunse, ce se sfiescă de lumină a dilei. Românii transilvani, crescuți în scolă a unei esperanțe prea indelunge și prea durerosă, suntu departe atât de utopii, ce li se impună adeseori, cătu și de priimirea pasivă și în nume de bine a tuturor lucrurilor, ce decurgu sub ochii lor; dară aru doră, că și altii să se ferescă de utopii și de illuſiuni, (care nu potu produce sărăciniștări tardive), și să ţina seama mai buna și mai dreptă de realitate, de actualitate. Atunci apoi nu va fi cu potintia nici on. Corpul profesoratalu academicu din Clusiu nici altora, și nu cunoșce și recunoște, că o universitate în sensulu proiectului amintitului nici aru fi, nici aru potă fi o universitate a tineriei, ci aru fi o universitate — mi vine să dică — de partidă, precum dorere la noi astăzi toti suntu partida, lăsă suntu partidul Singură forma de universitate, corespondentă adveratelor trebuințe ale Transilvaniei, este cea paritetica, udeca o universitate cu mai multe limbi explicative egala indreptătire și coordonată. Si fiindca în Transilvania, precum se știe indeobse, majoritatea absolută multu întrecătoare o facu Români, după ei urmează Magaro-Secuili, și în fine că parte cea mai mică, însă cu toate acestea că factoru însemnată alu vietiei sociale și publice, și încă multu că ramulu alu unei vieții principale europene vînt Germano-Sasii: pentru aceea și o consecință naturală, ca acesta trei

limbi tóte suntu a se privi de asemenea trebuinçiose și de asemenea insemnate, și ca universitatea proiectata, déca e că sa multiamésca pre toti locnitorii tierei, trebuie sa fia paritetica, unde tóte scientiele propunende la cele trei facultăți sa se prede după o ordine și proporțiune statorindă, unele în limbă magiara, altele în cea română și ierăsi altele în cea germană; unde profesorii să fia din tóte naționalitățile și confesiunile din tiéra, instituiti după capacitate și probitate; unde cu preferinția limbile și literaturile poporelor indigene, dar apoi și ale celor esterne sa se propuna prin profesori preparati pentru aceste specialități; unde în modulul acesta toturor studiosilor sa se dea ocasiune a se cuaifică în tóte trei limbile neaperat trebuinçiose în tiéra nostra.

Modalitatea unei astfel de intocmiri potrivite și indeobsece multiamitóre se vă affă prea lesne, déca

regimulu

la o intreprindere atât de momentósa va

cere statulu și concursulu toturor factorilor

indreptaliti,

și nu se va margini pelângă aceea, a

luá informaçuni dela unu singuru corpu profesorului.

(Va urmá)

Eveneminte politice.

Sabbiu 27 Aprilie.

Cele ce se petrecu acum în dietă Ungariei atingetóre de noi suntu de interesu forte mare.

In-

scurtu tempu vomu fi in pusetiune a vorbi detaliu

despre rezultate faptice.

Pesti Naplo face reflessioni la programul

stângiei din dietă Ungariei și a partidei acesteia. Reflessiunile a acestei reunoscu patriotismul programului stângiei, afia insa ca programul porta astfelii de

erori asuprași incătu deocamdata nu se pote pune in

lucrare, programul trebuie dars din acesta causa a-

taatu,

Pentruca altintre s'aru realiză inainte de

ai veni tempulu, de ore ce teorile lui suntu forte

educatòrie. Stâng'a se asta fatia cu partid'a dea-

kiana in acea pusetiunc favorabila, ca cea din urma

trebuie sa se intrepuna pentru sustinerea tuturor

contribuñorilor cari inca din trecutu au provocat

atât'a displacere. Naplo nu pote scapă din vedere

și impregiurarea ce pote obveni la alegerile fișore,

cându acestea aru esi in favorea stângiei. Unu ast-

felu de rezultat aru aduce pentru statu conflicte

noue și in tiera confuñi si turburari mari.

Deputañiile emise pentru cestiuñea croata

a avutu pana la 5 Maiu numai o siedintia comună.

Activitatea acestei siedintie se tîrmuresc pre lângă

aceea ca din partea croata se face cunoscutu păr-

tiei unguresc constituirea celei dintâi; cea din ur-

ma fiindu de mai inainte constituita spune numai

schimbările facute cu unii membri. Se dice ca de-

—

Despre M a i n z parte au inceputu, parte s'au

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Este si o statiune de telegrafă in Elöpatak prin care se potu incunoscintia indata rudeniele.

Apoi suntu acolo cinci isvóre dintre cari doué se intrebuintea de cura si trei de scaldă.

Analisa chimica.

Acrimi alcalice continetóre de forte multu feru.—

Cea mai noua analisa facuta la demândarea înaltei diregatori de tiéra decatra farmacelulu Schnell Petru in 1853 contine.

In fântâna principale;		in fântâna nouă;	
chloruri de potase	0.2458 grâne	0.1613 grâne	
" sodium	0.6298 "	0.5299 "	
carbonate de soude	9.8688 "	7.0810 "	
" chau	9.0317 "	10.6214 "	
" de magnesia	5.9904 "	4.4621 "	
" de protoxy de feru	1.6051	2.3504 "	
fosfate d'alumine	0.2458 "	0.3302 "	
silice	0.3686 "	0.2611 "	
Sum'a partilor			
constitutive fixe	27.6860 gr.	25.7971 gr.	
Acide carbonice			
libere suntu:	15.2371 "	11.8042 "	
Sum'a:	34.2231 grâne	37.6013 grâne.	

Temperatur'a fantanei principale este $+ 8.83^{\circ}$ R gr. spe. 1.005,092; in fântâna nouă $+ 8.23^{\circ}$ R. gr. spec. 1.004,856. Gustul e placutu caparatoriu si curat u acolo pe locu; ap'a are asemanare cu apele minerale din Bartsfeld, Büred, Gleichenberg si Kissingen si occupa loculu in privint'a efectului seu intre ap'a de Karlsbad si Marienbad; intrece insa pe acestea in privintia partilor continetóre de batronu de acidu de feru si carbune, afara de aceea contine in abundantia oxide libere carbonice, si se distinge si prin aceea, ca are sări neutral-lacsative, prin cari insanatosirea se promovaza intr'unu modu insemnatu.

Cura de apa curatia canalulu intestinalu, fiocatul si rerunchii asiá, incâtu se forméza unu scaunu môle si usioru, simtiendu dupa astfelu de desertari putere indoita, promoveza mai departe desvoltarea săng-lui si intaresce trupulu, in privint'a efectului are asemanare cu loculu de cura dupa insul'a Corsic'a.

Folosesce mai incolo la dureri de ficat, galbinare si la hypertrofia (marirea) ficatului. In urma patimilor de friguri schimbacióse, precum de exemplu la marirea splinei si la ból'a de apa, mai departe la patimile hámoroidale anomale si pentru ambe secspurile catarulu din besica de urinu; in-

contra slabiciunei mitrei dupa nascere, precum si in contr'a ingalbinării, la incepultur'u unei tuberculosé de plumeni, pre lângă observarea dietei; mai departe vindeca scrofulele, scrofula de pântece si limbrici, la copii prin scaunu asiá, incâtu lépeda toti limbricii si strica totu deodata si dispositiunea la acestu morbu, mai incolo e buna pentru slabiciunea trupului obosirea puterilor, pentru artrita, paralisia, morburi nervoase, si chiaru in contra melancholiei provenitóre din turburarea organelor pantecelui.

Casale suntu sanetóse se inchiriază dupa tarifa si stau sub ingrigirea politicei sanitarie; in tempul curei canta cea mai buna capela civila de musica din Transilvania.

Pentru mancari este indestulu de ingrigitu, si i sta si-a căru in voia libera de a gati acasa siindu in tota din'a carne prospeta seu de a mancă din costu pre lângă unu pretiu estinu de 50 xr. prădiul.

Locurile din impregiuri suntu forte acomodate pentru preimblări; chiaru in tempu pliosu se poate face comotione destula intr'unu ambitu acoperit.

Pentru distractiune spirituale se afla in Elöpatak unu cabinetu de lectura in diferite limbi.

Suntu in Elöpatak si bai calde si reci de apa minerală construite dupa spiritulu timpului de oadă. Despre ingrijirea medicale poate fi onoratulu publicu pe deplinu linistit, avandu intru ajutoriu afara de doctorulu de cura si pe fisiculu comitatului Albei superiore Dr. B. Szabó. Este si o spicaria bine intocmita. Vîr'a e temperatur'a la schimbarea regulara de tempu diminétia de 9° la ameadi de 17° si seara de 14° R. Sesonulu de cura incepe in 15 Maiu si duréza pâna in 15 Septembrie.

In fine amatorilor de venatu le stau padurile din impregiuri spre dispusetiune.

De lângă Tarnava-mare 1 Maiu

Dominule Redactoru! In numeroul 50 alu "M. P." esu in dilele trecute unu articulu anonimul plin de defaimie de tota forma; noi din punctu de vedere român numai la un'a voim a-i respunde anonimului, pre care de-si e anonim tare bine-lu cunoscem, pentru ca de pre fructe se cunosc arboarele, — si anumitu dice anonimulu in articululu seu cumca in comitatul nostru domnesc o nelinișcire si nemultiamire mare, noi de acest'a nu scimus nimic'a cu tota ca si noi traîmu in acelu comitat, si suntemu in atingere cu intregu poporul român alu acelui a si nici dintr'o parte nu amu auditu, nici o tangire de nelinișcire si nemultiamire celu putinu nu suntemu mai nelinișciti si mai nemultiam-

miti ca pâna acum amesuratul cu impregiuri de fată — poate insa ca anonimulu e nemultiamitul si nelinișcitu insa la aceea densulu si nu altul e cau-sa si densulu de sigur voiesce a luá pars pro toto insa acest'a aici acum deodata nu are locu. —

Noi asiá dara asertiunile densulu din articululu esu in Nr. 30 a lui "Magyar Polgar" finalore de obiectulu acest'a le reieptam ca neadeverate cu atâtua mai multu ca nici anonimulu nu le documentedia si ei dicem, ca chiaru densulu singuru e in nelinișcire si nemultiamire, poate ca si cu sine insusi — dara comitatul nici de cum nu.

Anonimulu mai multi articuli a datu in "M. P." si in alte foi magiare, in care s'au incercat a innegri acusi pre unu acusi pre altulu, — noi pâna acum amu tacutu, acum insa vedem ca se apucă chiaru de intregu comitatul si in numele asiá descendu a intregul comitat dice, ca suntemu in nelinișcire si nemultiamire de 6 luni incoce, nu amu pututu trece cu vederea a nu-i respunde ca nare dreptu cu alatu mai tare ca nu cum-va lumea se creă ca dora români din comitat consumtu cu densulu. *)

Mai multi români din comitat.

Varietati.

** Altetrasa imp. archiducele Albrecht au sosit in 2 ale lunei c. 3 ore dupa amedi din Timisiora la Aradu inspicia indata garnisona fortaretiei si a cetatiei Aradului, si dupa ce au desfilat inaintea sa garnisona se duse apoi in fortaretia.

** Actele si solemnitatea oficiale si ne-oficiale a inangurarii societatii literarie române cu lese de V. A. Urechia, esindu de sub tipariu, ni s'a impartasit si noutate, pentru care atentiu noutemul de datoria a ne areata cea mai intima militiamita. Actele continu: 1) Referatul dlui ministru secretariu de statu la despartimentul cultelor si instructiunii publice catre consiliul ministrilor, 2) unu decretu alu Locotenentiei domnesci prin care se aproba, 3) regulamentul pentru formarea societatii literarie române, 4) decretul de denumire membrilor, 5) unu decret domnesc prin care se denumesce membru domnului Ioann Shier'a din Bucovina, in locul reausatului Dr. Dimitrovita, 6) mai multe acte domnesci si ministeriali privitor la amenarea convocarei societatii pentru cauza de epidemia, la denumire si

*) Dealtada sa aveti bunatate a scrie pre scurtu si ca a disu contrariul pentru ca sa scie si publicul nostru despre ce e vorba.

O! forte multu.
Aici convorbirea nostra se termina.

Esindu din castel, ne suiram intr-o barca si ne preuablarâmu pre lacu. Sorele se coborea si arborii intindeau umbre uriesie pre nivelulu apei. In giurulu nostru se preumbilau lebede care radicandu lungile loru gâturi, ne priveau cu curiositate. Tâceam cu totii si nu se audia decâtul loviturile regulate a vaselor si cântecul de săra alu paselor din copaci. Vasasiulu se uită dinaintea lui colonelulu urmarea famulu sigărei sele, betrâna domna se uită la sic'a sea care i-si radicase privirile spre nuori. Vediendu asiá m'amuitu si eu la nuori. Nuorii se miscau cu repeziciune intrecindu-se unu pre altii; candu doi nuori se intrecoineau, se facea o lupta de căte-va secunde, pâna ce amestecandu-se nu mai formau decât o singura figura gigantica. In gandulu meu vedeam luntrea fragida in care pluteauu îbindu-se de o stâncă si sfaramandu-se in mii de bucati. Colonelulu mai aproape de malu scapă singuru; vasasiulu scapă pre muma si eu radicandu din unde pre tiner'a domnisiore o depuneam leziuata in bratiele parintilor sei cari o si creduse perduata. Ochii sei insa se deschidu si ea i indrepta duiosu spre mine, neptindu a-ni multiam estefelui. In acesta singura privire ceteam insa o eternitate de ferie. Astfelu i-si luase inchipuirea mea sborol, candu deodata bare'a îbindu-se de unu ce virtuosu, se opri. O secunda erediu ca suntemu perduati... Nu te inspaimantă, amabilă celiore! Barca ajunsese si se opri se la malulu unde trebuia sa ne coborim.

O jumetate de óra mai tardu siedeamu intr-unu vagonu de drumu de feru si ne intorceam in capital'a din care plecasem.

(Va urmă)

i-lu inadusiescu ca o voce si mai puteroica. In asemenea casuri, candu se despartiesce societatea, de-si n'amu abditu nici odata, suntu siguru ca nime nu dice ca a petrecut de minune. Acesta mancarime de limba mi-a jucat odata o festa pre care nu o voiu uită-o. Eramu invitati... dara vedea ca me deparțezu dela naratiunea mea. Cu parere de reu me vedu silulu, iubite cetitorii, a nu-l spune ce mi s'a intemplat de-si suntu siguru ca ti-ar face mare placere. Amu sa ti-o spunu cu o alta ocazie.

Spaneamu deci vrute si nevrute frumosei domnisiore, despre cavalerii care locuise cu sute de ani in urma in castelulu unde ne aflâmu. Suntemu pre lume istorii mai frumose decâtul acele ale cavalerilor? Eu unulu nu cunoscu mai interesante in conversatiuni ca domnisiore, si cu tota aceste, nu ve-deam nici unu sprisu pre budele sele. Ea me asculta in tâcere si cu atentiu ca si candu a-si vorbitu despre lucruri seriose. Acesta seriositate i-mi taia totu curagiulu. Din două un'a, amu gândit, seu nu suntu eu intr'o di de buna disponere seu gândurile sele suntu departe si ea me asculta numai din politetia. In amendou casurile e mai bine se tacu si amu tâcutu. Calauzulu nostru ne conduse atunci, intr'o galeria de tablouri. Amu fostu totu-deun'a mare amatoru de tablouri si me uitâmu cu interesu pre toti patru pareti. Nu mai putinu interesu aveau si cei trei tovaresi ai mei. Cu totii priveam si admirâmu in tâcere fara a rosi unu cuvantu. Acum tovaresii mei devenise mai seriosi inca si mi se paru ca ochii loru se evitau si ca vedu unu noru intunecandu frumos'a frunte a tinerei domnisiore. Care poate fi cauza acestui nouru? In amu intrebaturi in mine. Intrebarea mea insa ramase fara responsu.

— Suntemi amatore de tablouri, domnisiore?

amul disu eu.

la denumiri de membri din ambele părți ale României, 7) programul solemnătății inaugurației societății literare și bustului lui Vanghele Zappa, 8) Inaugurarea însă cu actele și cuventările tăinute la acea ocazie, 9) parteau neoficiale carea cuprinde serbarea de primire și alte serbări în orașul membrilor societății, și în fine 10) o notitie care face istoricul lucrărilor ce au urmat înainte de reșefatul de sub nr. 1).

Aceste suntu insocote de trei tablouri, unul cuprinde portretele bine nimerite a 16 membrilor, cari au fostu de satia la cea dintâi adunare a societății literare, alu doilea infăsiere primirea membrilor la rendulu dela siosea (Bucurescii) și alu treilea infăsiere inaugurarea societății și a bustului lui V. Zappa.

** Scirea cea mai interesanta de dî e proiectul celu nou de apărare: Acestu proiect se distinge de proiectul preluerstul de comisiunea generarilor din Viena și au fostu scordat de catra diseritele ministerii din Buda fiindu sanctionat si de Marea Stea. „Grazer Tgsp.“ comunica despre acăstă urmatorele:

Indatorire comuna do a purtă arme cu rezerva subtiluirei; acei, carii intra în armata permanentă suntu cu totulu indatorati la unu servitul de 10 ani și adeca trei ani pentru linia; cinci ani pentru reserva și doi ani pentru militii.

Acei, carii prin recumpărare său prin tragere la sorti s'au eliberat dela intrarea în liniu, intra indată în militii și are de a servi 10 ani acolo. Armata statutară sa numere cu totulu 300,000 resvera 500,000 omeni. Militile voru numeră la incuviintare anuale de recrute de 100,000 cam 200,000 de soldati serviti, nesocotindu ostasimea, acea, care servitulu loru intregu de 10 ani lu facu la militii. Acești din urma se chiama pe rendu și sa invata arta militară, și spre formarea acestei ostasimi sa fie dela fiața batalionu de militii totdeauna o companie sub arme. Armată statutară ramane ună și stă sub ministeriu comunu de resbelu. Mijloacele spre sustinerea acestei se incuviintă de către delegațiuni. Militile formă în ambele părți ale imperiului unu corp deosebitu de tropa și stă sub ministrul pentru aperarea tierei; mijloacele spre sustinerea loru se determină din partea dietei, ele au în tempu de pace de a ingriji servitul internu, precum i-lu face acum gendarmeria, și în Ungaria comandă le va fi naționale.

** (Bucurescii.) Consulul generalu russescu au descoperit regimul român, ca elu e insarcinat de a incepe negoziările pentru radicarea jurisdicției consulare.

** (Kossuth) Din Turinu se adresă Kossuth cu rugarea către ministrul de justiția Horvath, de a intrevini pentru estradarea scriitorilor sale private, carii la timpul seu au fostu confiscate. La intrevinirea regimului unguresc cererei lui Kossuth indată s'au și satisfacutu.

** (Unu ordinu nou.) Victoru Emanuelu au fundat unu ordinu nou „corona italiana“ cu acestu ordinu s'au distinsu acum de curandu și admirul Persano învinzulu dela Liss'a. Foile italiane s'au indignat pentru acăstă distincție.

** (Unu principe chinez.) În armata belgica au intrat unu principe chinez, spre a învăța arta belică și manuarea armei. Unu locotenentu s'au datu principelui pentru instruire speciale.

** (Focuri.) Din Clusiu se scrie ca în noaptea din 2 spre 3 Maiu s'au escatu unu foc și s'au mistuitu prin acesta 5 case 3 siuri și 2 grăjduri, aceșta neforocire s'au intemplatu prin neîngrigire. Asemenea scire funesta avemu de a comunică din Comuna Fru'a de lângă Mediasiu, acolo în noaptea de 5 spre 6 ale l. c. au eruptu focul prefacendu 80 de case in cenusia.

** Unu meteoriu s'au vediutu din Laibach în sera de eri septamâna. Meteorul se miscă incetu și parea ca o stea de roșietă unui carbune ardindu. Steaua acesta în mersulu ei au facutu unu arcu pre orizontulu decâtă media nopti. Mersulu i era spre resarit. Aratarea acesta frumosă a tinutu trei minute întregi.

** Australia interioră. Până acum erau numai tiermii acestei parti de pamentu cunoscute europeanilor. Despre ce e mai departe în la-

intru erau nua și presupunerii. O expediție sub capt. Cadell a cercetat în tempulu din urma și interio- rulu și adeca tîntulu între marginea medinoptiala a literalelini dela Olind'a noua. Expeditiunea a aflatu trei riuri însemnate și unu locu de portu. Liter- lulu între alu 10 și 11 gradu de latitudine geografică este forte acomodata de a legă Austral'ă de Europa prin telegrafu.

** (Unu casu comicu.) Foile engleze enarează urmatorulu casu comicu: Henry Gibbs s'au acusat, a fi furat unu sferozieru din Moorgate-Street din Londra și parechia de pantaloni. Judecătoriulu asta marturiele aduse de insuficiente și declară pre acusatul de nevinovat. Acăstuia i se anunță și i se spune ca poate merge pre piciorul liberu, elu însă nu se misca din locu. Advocatul seu ii repetă, ca aru și liberu, elu totusi nu merge. Sal'a se mai golise de omeni și elu stă pre locu. Advocatul seu lu întrăba cu nerebdare ca ce mai ascăpta. Elu respunse ca nu voiesee a merge înainte de ce nu s'au departat marturiele. — Si pentru ce? diseu advocatul; fiindu eu sum imbracat cu pantalonii pre cari i-am furat.

** Dorintie grecilor. Se plângu grecii la dieta ca în ocazia tineriei sinodului din Carlovili densii au fostu ignorati, participându la acelă numai români și serbi pre lângă tâle ca și ei au contribuit mult la averile bisericesci și școlarie. Ei (greci) nu voiescă și trecuti de romani său de serbi, ei și susținu nationalitatea și drepturile loru, la cari nu voru se renunță neci odată. Cern congresu pentru regularea trebilor bisericesci și școlarie.

Socote și multiamite publice.

Pest'a 30 Apriile n. 1868.

Candu întreprinse tinerimea româna studiosa la universitatea pestana tineră baloului împreunat cu concertu o facu acăstă din acelu indemnă nobilu, că se usiorăde incătu-va sarcina alătu de grea a tinerilor români mai lipsiti dela universitatea de aici, ajutorandu-i din venitulu curatul alu baloului. — Spre acestu scopu filantropicu și natinalu, a incursu din costulu Aradului o sumă de 112 fl. v. a prin colectiunile săcute de spti d. d. E. B. Stănescu advocat, și st. d. Paulu Goronu notariu. — Prin colectiunea spti d. E. B. Stănescu a incursu 51 fl. din partea pre on. d. locuitoru din Aradu; și anume.

Spti. D. E. Stănescu a contribuit 5 fl. Mironu Romanu 2 fl., Nicolau Philimonu 5 fl., Alessandru Popu 2 fl., Georgiu Constantinu 5 fl., Lazaru Ionescu 5 fl., Iosif Ambrusiu 1 fl., Ioane Rusu 2 fl., Ioane Ratiu 2 fl., Nicolau Cesa 1 fl., Georgiu Stoicoviciu 1 fl., Georgiu Popoviciu 1 fl., Nicolau Petriu 3 fl., Ioane Mădinu 2 fl., Demetru Bonciu 3 fl., Georgiu Ebesfalvai 5 fl., Ioane Goldisiu 1 fl., Ioane Popescu 5 fl. —

Prin colectiunea pre st. D. Paulu Goronu a incursu 16 fl. v. a din partea onoratiloru D. locuitoru din Radu'a, Solmosiu și Lipov'a prin contribuitoru urmatorilor dd:

Spti. d. Lazaru Michailoviciu 5 fl., Geor. Popu 5 fl., Paulu Goronu 5 fl., Georgiu Ioanoviciu 5 fl., Iuliu de Missiciu 5 fl., Ioane Tieranu 5 fl., Georgiu Fogarasiu 5 fl., Sándoru Sámuel 2 fl., Ioane Belesiu 2 fl., Iacobu Hollósy 2 fl., Iosif Silberlaitner 2 fl., Davidu P. Simonu 2 fl., Ioane Cocuiba 2 fl., A. Ciordanu 2 fl., Moise Megdu 2 fl., Terentiu Dimitrescu 2 fl., Petru Bibi'a 2 fl., Ioane Schelegia 2 fl., Cristoforul Ginchilinu 1 fl., Panaiotu 1 fl., Georgiu Serbu 1 fl., S. G. Fluierasiu 1 fl., Iosif Suciu 1 fl. —

Deci sum'a totala 112 fl. v. a pentru care succesu marinimosu, primește p. t. domni contribuitori profundă năstă multiamire și recunoștință publică. —

Pest'a in 30 aprile 1868.

Adalberto Michailoviciu m/p.

Sum'a susu atinsa de 112 fl. V. Astr. s'au împartită între urmatorii teneri romani mai lipsiti de la universitatea Pestana:

Urosiu Ioanoviciu jur. d. a. 1	24 fl.
Mihaiu Buneiu jur. an. 1	17 fl.
Ioane Budiuianu jur. an. 2.	16 fl.
Alesandru de Radu jur. an. 1	16 fl.
Romulu Preda jur. an. 1	15 fl.
Nicolau Cosieriu jur. an. 4	14 fl.
Eugeniu Salca jur. an. 1	10 fl.

Pentru care succurgere mare-animoasa cug elâmu a nu valamă modestia P. S. D. contribuitoru, cându li respicâmu prin aceste orduri multiamita publica. *) — Comisia distribuitore alăsa de tinerimea studiosa dela universitatea pestana.

*) Toile foile române suntu rugate a reproduce socrtele acestea. Comisiunea.

30—2 Concursu.

Devenindu vacanta statuine de investitoru din Dumbravă Protopopiatulu Turdei de susu, carea e providuta cu salariu anualu de 80 fl. v. a in bani, 2 1/2 jugere pamentu aratoriu clas'a II și caturi liberu.

Competitorii acestei statuine voru avea a se adresă la subscrisu pâna la 30 lunii 1868 cu documentele:

- a) ca e de religiunea gr. or.
- b) ca au absolvat cursul pedagogicu in unu institutu publicu cu succesu bunu.
- c) Testimonia ca scie cantările și tipicul bisericii năstre gr. or. — avendu a servit și de cantorei și a primi plat'a cantorale separata.

Protopopiatulu gr. or. a Turdei de susu.
Idicelu in 17 Apriile 1868.

Lo si fu Brancovanu, Protopopu,

Nr. 14—2 EDICTU

Dumitru D. Spudercă din Brasovu, — carele parasindu de unu anu de dile cu necreditia pe legiuța lui socie Mărija, năta Petru Munteanu, totu din Brasovu, pribegiesc in lume foră a se putea locul unde se află, — este prin acăstă citatu, că 'n terminu de unu anu de diele dela datulu prezintă sa se infacișdie cu numit'a s'a socie înaintea subscrisu la scaunulu protopopescu respectivu, căci la dincontra si in absentia densului se va decide pe bas'a S. S. canone ale bisericii năstre ortodoxe, divortiulu cehru de soci'a lui.

Brasovu 17 Aprilie 1868.

Lo si fu Baracu
Protopopu locale alu Brasovului

35—2 EDICTU

Ioann Stanu Procă din Resnova, carele acum de trei ani a parasită cu necreditia pre legiuța sea socia Ană nasenta Carstea Coreiu din Cristianu, pribegindu in lume, si nescindu-se locul aflarei lui, se citează, prin acăstă că in terminu de 6 luni dela datulu de fată, să se infatisizeze înaintea subscrusu foru matrimoniale, sp'e a stă fatia cu pomenit'a lui socie, căci la din contra, si fara de dansulu, se voru decide cele de lipsa in sensul ss. canone ale bisericii năstre greco-orientale,

Scaunulu protopopescu greco-orientalul alu Brasovului.

Zernesci in 26 Martiu 1869.

Nr 32—2 EDICU

Prin c. re Paraschiva Dimitrie Dogarin din Marcosiu, carea si-a parasită cu necreditia pre legiuțul ei barbatu Vasile Nanu din Hermanu, si de fată nu se scie locul petrecerei ei, se provoca prin acăstă, că in terminu de siése luni sa se infatisizeze naințea forului matrimoniale subscrusu, pentru ca la din contra la cererea barbatului ei se va da hotărire si fara de densa după prescrierea S. S. Canone si a siedimintelor bisericesci.

Brasovu in 20 Apriliu 1868

Forulu matrimon: gr. res. alu Traci: protopopescu alu II alu Brasovului

Ioann Petricu
Protopopu.

Nr. 3 Publicare.

Subinsemnatulu deschide cancelari'a sa de Advocatura in Sibiu, dela 1a-Maiu penè la 1a-Julie a. c. in strad'a iernei Nr. 150, iar de aci incolo stabiliu in strad'a orezului Nr. 393: cas'a dl. Dr. Szabo, acum a Seminarului archidiaconu gr. or.

Dr. Ioan Borcia

Advocatu prov. si fiscalu consistorialu.